

การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเล่านิทานเพื่อเสริมสร้างความสามารถความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย

โรงเรียนพยุหะศึกษาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1

Development of storytelling activities to enhance Creative abilities for early childhood Phayuha

Suksawat School Nakhon Sawan Primary Educational Service Area Office 1

เพ็ญวณี สุขนวล , พุทธกาล แก้วสุข และ อรุณี สาลี

Phenvajee Suknual , Phutthakarn Kaewsook and Arunee Salee

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเล่านิทานเพื่อเสริมสร้างความสามารถความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย โรงเรียนพยุหะศึกษาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 มีวัตถุประสงค์ของการศึกษาเพื่อ 1) เพื่อสร้างแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทาน 2) เปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทาน กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 ที่ศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนพยุหะศึกษาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 จำนวน 30 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทาน จำนวน 2 แผน และ แบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์รายสัปดาห์ของเด็กปฐมวัย ซึ่งเป็นแบบรูปภาพจำนวน 2 ข้อ ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา 2 สัปดาห์ เป็นการวิจัยกึ่งทดลองแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนและหลังทดลอง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test แบบ dependent samples ผลการทดลองพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์รายสัปดาห์ นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ในภาพรวมอยู่ในระดับดีเยี่ยม และเด็กปฐมวัยหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์รายสัปดาห์ สูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: การพัฒนาการจัดกิจกรรม, การเล่านิทาน, ความคิดสร้างสรรค์

Abstract

Subject education development of storytelling activities to enhance creativity for early childhood Phayuha suksawat School the Nakhon Sawan Primary Educational service area office, district 1, aims to 1) to create a learning experience plan by using storytelling activities 2) to compare the creativity of early childhood children before and after organizing the learning experience. Using storytelling activities the sample consisted of Kindergarten 3 students studying in the first semester of the academic year 2020 at Phayuha Suksakam school. Nakhon Sawan Primary Educational service area office 1, 30 persons were obtained by random sampling. The tools used in the study consisted of a learning experience plan using two storytelling activities and a quiz to measure the creativity of early childhood coloring. This is a picture of 2 items. The duration of the study was 2 weeks. It was a quasi-experimental group. The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation and t-test on dependent samples. Early childhood children who received creative arts and coloring activities. Students have an excellent level of overall creativity. And preschool children after organizing learning experiences using creative arts and coloring activities significantly higher than before the experience was statistically significant at level .01

Keywords: event development, storytelling, creativity

บทนำ

การพัฒนาเด็กปฐมวัยให้เจริญเติบโตและมีคุณภาพต้องพัฒนาทั้งด้านร่างกาย ด้านอารมณ์จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา ที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคล เป็นการเตรียมความพร้อมที่จะเรียนรู้และสร้างรากฐานชีวิตให้พัฒนาเด็กปฐมวัยไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ (หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560) ความคิดสร้างสรรค์เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาด้านสติปัญญาที่ควรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาให้กับเด็กทุกคน สิ่งสำคัญและหนึ่งในทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 ที่ต้องพัฒนาและส่งเสริมให้เด็กปฐมวัย คือ ความคิดสร้างสรรค์ เป็นที่ยอมรับกันว่าทศวรรษแรกของชีวิตเป็นช่วงที่มีความสำคัญที่สุดเพราะเด็กพัฒนาทุกด้านได้รวดเร็วที่สุด โดยเฉพาะ สมรรถภาพของการพัฒนาเด็กจะมีผลต่อชีวิตในระยะยาวตราจจนถึงวัยผู้ใหญ่ ประเทศต่างๆ จึงถือเป็น นโยบายสำคัญของประเทศเพื่อพัฒนาเด็กอย่างเต็มที่ในช่วงเวลาที่แรกของชีวิตนี้ รวมถึงประเทศไทย มีนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาเด็กปฐมวัย (0-5 ปี) ระยะยาว พ.ศ. 2550-2559 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550) จากข้อความข้างต้น ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทานเพื่อเสริมสร้างความสามารถความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย โรงเรียนพยุหะศึกษาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 เพื่อพัฒนาศักยภาพการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทานเพื่อเสริมสร้างความสามารถความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย และเพื่อทดลองการใช้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทานเพื่อเสริมสร้างความสามารถความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนพยุหะศึกษาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทาน
2. เปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทาน

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experiment Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการ ทดลองโดยใช้แผนการทดลองแบบ One - Group Pretest - Posttest Design

2. กลุ่มเป้าหมาย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนพยุหะศึกษาการ อำเภอพยุหะ จัหวัดนครสวรรค์ จำนวน 2 ห้องเรียน มีนักเรียนทั้งหมด 60 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ คือนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3/1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนพยุหะศึกษาการ อำเภอพยุหะ จัหวัดนครสวรรค์ จำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียนทั้งหมด 30 คน ซึ่งได้โดยการสุ่มแบบเจาะจง

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ประกอบด้วย

แผนการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ มีองค์ประกอบดังนี้ 1.จุดประสงค์การเรียนรู้ 2.การบวนการจัดการเรียนรู้ (ขั้นนำ ขั้นดำเนินการ และขั้นสรุป) 3. สื่อ อุปกรณ์ 4.การวัดและการประเมินผล เวลาในการทดลอง 2 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 วัน วันละ 30 นาที รวม 4 วัน โดยจัดในช่วงกิจกรรมเสริมประสบการณ์

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย

แบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้ความคิดสร้างสรรค์ (ภาคผนวก ข) แม่จอยมี 2 ชุด

ชุดที่ 1 แบบทดสอบการวาดรูปต่อเติมรูปทรงที่กำหนดให้ ตามจินตนาการ

ชุดที่ 2 แบบทดสอบการปะติด ต่อเติมจากภาพที่กำหนดให้

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ก่อนดำเนินการทดลอง ทำการทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์ โดยใช้แบบวัดคิดสร้างสรรค์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นทดสอบที่ระดับความยากง่าย 1000 เป็น 4 วัน

4.2 ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 โดยใช้เวลาในการทดลอง 2 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 วัน วันละประมาณ 30 นาที (กลุ่มที่ 1 วันจันทร์และวันพุธ กลุ่มที่ 2 วันอังคารและวันพฤหัสบดี) โดยจัดในช่วงกิจกรรมเสริมประสบการณ์ กลุ่มทดลองจะได้รับการจัดกิจกรรมตามแผนการจัดกิจกรรมประสบการณ์เพื่อพัฒนาความสามารถความคิดสร้างสรรค์ ที่ผู้รายงานสร้างขึ้นจำนวน 2 แผน

4.3 เมื่อครบกำหนดเวลาทำการทดลอง ผู้วิจัยทำการทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์ทั้ง 2 ชุดเดิม ไปทดสอบเด็กปฐมวัยกลุ่มทดลอง แล้ววิเคราะห์ข้อมูล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ คะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. เปรียบเทียบคะแนนความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยก่อน และหลังการทดลอง โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test แบบ Dependent Samples)

ผลการวิจัย

1. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน มีความคิดสร้างสรรค์สูงขึ้น
2. เด็กปฐมวัยมีความคิดสร้างสรรค์หลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน

ข้อเสนอแนะ

1. ครูต้องมีความเข้าใจวิธีการที่ใช้กระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยในการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย
2. ครูปฐมวัยควรมีการดัดแปลง คิดค้นวิธีการจัดกิจกรรมใหม่ๆ เพื่อพัฒนาและส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย
3. ควรเปิดโอกาสให้เด็กมีอิสระในการทำกิจกรรมและแสดงความคิดเห็น โดยใช้กิจกรรมและสื่อประสมในการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน
4. การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยควรต้องยืดหยุ่นเวลาให้เหมาะสมกับความต้องการและความสนใจของเด็ก เนื่องจากเด็กมีความสนใจสั้น ครูจึงต้องใช้สิ่งเร้ากระตุ้นอย่างหลากหลาย
5. ในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ให้แก่เด็กปฐมวัย ครูควรเปิดโอกาสให้เด็กได้ฝึกการทำกิจกรรมเป็นกลุ่ม และสามารถทำงานร่วมกับเพื่อนได้
6. ครูควรจัดสภาพแวดล้อม บรรยากาศที่เอื้อต่อการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์